

ERDÉLYI ÖRMÉNY GYÖKEREK füzetek

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület havonta megjelenő kiadványa

VI. évfolyam 70. szám

2002. december

„Emlékek nélkül, népeknek híre csak árnyék,,”
(Vörösmarty Mihály)

A Fővárosi Örmény Klub minden hónap 3. csütörtökén 17 órakor - hívottan és hívatlanul - mindenkit szeretettel vár a
Budapest, V. Semmelweis utca 1-3. I. emeleti zeneterembe

Lapunk az interneten: www.magy-orm.axelero.hu honlapon.

Elektronikus levélcímünk (E-mail): magyar.ormeny@axelero.hu

Elektronikus levélcímünk (E-mail): magyar.ormeny@mail.datanet.hu

---

„Őrizd meg a Te népedet békében...”

„Te aki szentjeidet megkoronázod és aki a jónak végnélküli ajándékozója vagy, bocsáss meg a Te elhunyt szolgálóknak, mikor eljössz megítélni azt, amit Te alkottál hiba nélküli kezeggel.”

Véget ér ez az esztendő is. Hálát kell adnunk annak, aki a „koronát” végül is felteszi mindenre, de legelőbb is szentjeire, akik az üdvözültek, s reméljük, mi is köztük leszünk. Köztük lehetünk, ha felhasználjuk azt a sok jót, melyet mindig ad nekünk az Úr. Az év végén kérjük, hogy adja meg ajándékait továbbra is.

Dr. Sasvári László

* * *

Az év utolsó harangkondulása a múlt és a jövő áhítatos találkozása. Azaz: a legvalóságosabb jelen idő, ahol együtt vagyunk valamennyien - a nemzet is családként.

(Alexa Károly)

* * *

Karácsony

Nagyvárosi embernek ritkán adatik meg a fehér karácsony. Ha le is esik a hó, hamar szürkévé, majd tocsogóvá lesz. Az úgynevezett „igaz, karácsonyi hangulatot” jobbra régebbi emlékek, egykor másutt töltött karácsonyok emléke idézi, vagy éppen játékfilmek szép, fehér, havas díszlete.

Azt hiszem, hogy ez nem is baj.

Ugyanis a közfelfogásban élő karácsony-kép, amikor hó borít mindent, a fenyők ágaira ül, a térdig érő hótakaróban keskeny, kitaposott ösvények vezetnek a falu közepén álló kis templomhoz, amelynek a hangja éppen megszólal a nagy, karácsonyi csendben - kissé külsőséges.

Tudjuk, hogy karácsony ünnepe a téli napforduló ünnepe. Az egyre alacsonyabban delelő nap eléri a mélypontot, és azután elkezd emelkedni. Eltelt egy év, amely szép fokozatosan besötétült, most aztán megfordul minden, lassacskán ismét nekilődül az élet, amíg újra tavaszi dalba, virágzásba torkollik.

Évezredek óta megünnepelték ezt a napot vidámsággal, áldozatokkal, csinnadrattával. Ezernyi napfordulás (évváltó) vallási és népszokásról tudunk a világon mindenütt.

Nagyon is meggondolt, okos, jóra való szokások kialakulásával és jó döntéssel vált Jézus születésének ünnepévé éppen ez a dátum: a kereszténység egyik legnagyobb ünnepe, a Születés ünnepe.

Folytatjuk hát az ősi szokásokat? Ennyi az egész?

Nem egészen. A korábbi vallások szokásai és szertartásai számunkra például, itt, a Kárpát-medencében kettéváltak. Karácsony a halk, a meghitt, míg a nagy daj-daj, a csinnadratta és hangos mulatozás egy héttel későbbre, Szilveszter napjára került.

Mégis: karácsonyeste igenis a fordulat napja, abban az ősi értelemben, ahogyan az ember várta a fény visszatértét. Véget ér a sötétség, megszületik az, akire vártunk.

Összegezzük, mert eltelt egy év és jön az új.

Persze, szokássá vált, hogy miután új, gregorián naptárunk Szilveszterkor ugrik újabb évszámra, ezért december 31-én teszünk fogadalmakat, hogy így meg úgy, és kívánjuk, hogy legyen az új év ilyen, meg olyan.

Ha azonban változtatni akarunk (netán változni), ahhoz mégiscsak jobb a Születés ünnepe. S nem kell föltétlenül fehér hótakaró, a nagyvárosban behavazott fenyőket is elég ritkán látni, a kicsi, vagy nagyobb templomok harangszava sem mindenüvé jut el a betonrengetegben.

Hacsak mi meg nem kíséreljük meghallani önmagunkban.

Annyi változás vár ránk s annyira várjuk, hogy tavaszodjék. Sőt, a lelkünk mélyén tudjuk, hogy magunknak is változnunk, változtatnunk kell. (Hacsak nem hisszük önmagunkat tökéletesnek - de az már súlyos pszichés zavart jelentene.)

Az ország népe most kissé tépett lélekkel áll a karácsonyfa alá. Tépett lélekkel sokan, családi közösségek is.

Am akármilyen fehér vagy fekete lesz is a meteorológiai értelemben vett időjárás karácsony ünnepén, a lényeg a Születés.

Valamiképpen bele lehet kapaszkodni a betlehemi jászolba, hogy a napforduló alkalmával, a Születés segítségével lelkileg tavaszabbra forduljunk, az egész nemzet, az ország és egyenként mi magunk.

Érdemes megpróbálnunk, elég sok feladat vár ránk.

Tehát legyen boldog karácsonyunk, mindannyiunknak, mert ez a Születés ünnepe, a Bizonyos Reményé, akinek a neve Jézus.

dcs

* * *

Sütő András

Advent a Hargitán

(Részlet)

RÉKA: Uram, aki fent vagy az egekben, tekints le most kegyesen a te szolgáló lányodra. Erős próbára tettél engem, ne vess újabb terhet a megkopott szívemre. Ha csodát tennél is, Uram, tudnod kell, hogy erőnket vesztettük a várakozásban. Elszoktattál minket a jótéteményeidtől, örömmel és bánattal tápláltál mindeddig. Uram, felkészületlenek vagyunk a jóra. Tedd újra képessé a szívünket az örömmel elviselésére.

BÓDI: Elviszed, Uram, rendre mind az élőket, és nagy haragodban megtetézed a büntetést. Nem lehetünk immár együtt a halottainkkal sem. Add vissza bár a halottainkat, Uram, és mi helyetted is feltámasztjuk őket a ragaszkodásunkkal. Az élőket messzire viszed, a holtakat ismeretlenségben tartod, hogy növeld ezzel is a mi magányunkat. Erdeidben meghagyod a fákat egymás mellett, és a csillagaidat sem szórod szerte, hogy ne lássák egymást. Miért éppen a mi gyermekeinket juttatod a szélfúttá bogácsok sorsára? És ha már így jársz el velünk, miért nem hagyod meg nekünk a kiáltás jogát legalább? A kiáltás hangján kellene szólnunk az elveszettekhez, Te pedig a hallgatás parancsával sújtasz bennünket. Fölibénk emeled a Nagy Romlás hótornyait, hogy alattok a suttogásunk is félelmet keltsen a szívünkben. Azt mondod, Uram: lám, én is egyedül vagyok, mégis be szépen hallgatok. A te hatalmad, Uram, a hallgatás. Miért téveszted azt össze a mi kényszerűségünkkel? Szelídítsd meg, Uram, a hótornyaidat! Add vissza nekünk, Uram, a kiáltás jogát, hogy felemelt hangon szólhassunk a mi gyermekeinkhez! Vedd el tőlünk, Uram, a hallgatás kötelességét. A némaság maga is hangosabb és vidámabb nálunknál a mi hegyeink között.

* * *

A Capdebo család rövid története

I. rész

A magyarországi örmények a történelmi kutatás és hagyományok szerint a középkor egyik legnagyobb metropoliszából, ANI-ból származtak. A várost az 1239-i mongol invázió csaknem teljesen elpusztította. A lakosság több irányba menekült. Külföldi szakírók említik, hogy a tömeges elvándorlásban túlnyomórészt a jómódú kereskedők és nemesek vettek részt. A hazai örmények ősei a Kaukázus és Asztrahán közötti Káspi-mélyföldön telepedtek le. Őseink itt a hagyomány szerint egy Unan nevű helységben éltek, családi nevük KRIKOR volt. (Ugyanezen törzsből származnak a Gergelyffy és a báró Kapri családok.)